

COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR Y CABINET DROS FATERION RHIENI
CORFFORAETHOL A GYNHALIWDYD O BELL TRWY TIMAU MICROSOFT DYDD MERCHER,
2 MAWRTH 2022, AM 14:00

Presennol

Y Cyngorydd J Gebbie – Cadeirydd

SE Baldwin
DBF White

HJ David
AJ Williams

D Patel

CE Smith

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

KL Rowlands a/ac HM Williams

Swyddogion:

Lynne Berry	Rheolwr Grŵp Adfywio Tai a Chymuned
Julie Ellams	Swyddog Gwasanaethau Democraidd - Pwyllgorau
Raeanna Grainger	Independent Reviewing Service Manager
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Steven Howell	Rheolwr Grŵp, Y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Ryan Jones	Rheolwr Comisiynu Tai Strategol
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Iain McMillan	Rheolwr Grŵp - Rheoli Achos a Throsglwyddo
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democraidd – Pwyllgorau
Mark Shephard	Prif Weithredwr

236. DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim

237. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNIAD: Bod cofnodion cyfarfod y Cyngor ar 23 Hydref 2019 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir.

238. Y DIWEDDARAF AM AILFODELU GWASANAETHAU PRESWYL PLANT A GWASANAETH MAETHU PEN-Y-BONT AR OGWR

Cyflwynodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr adroddiad yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ailfodelu Gwasanaethau Preswyl Plant ac yn diweddarau gwybodaeth am ddarpariaeth a datblygiadau gwasanaeth Gofal Maeth Pen-y-bont ar Ogwr a oedd ar y gweill.

Rhoddodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr gefndir ar y gwaith a wnaed fel rhan o Ailfodelu Gwasanaethau Preswyl Plant ym Mhen-y-bont ar Ogwr ers 2018. Nododd y materion o sesiynau ymgysylltu â staff a gynhaliwyd bryd hynny ac elfennau allweddol y model newydd. Ym mis Ionawr 2019, cyflwynodd Gofal Cymdeithasol Plant adroddiad i'r Pwyllgor Rhianta Corfforaethol ar Ailfodelu Gwasanaethau Maethu. Rhagwelwyd y byddai'r gwaith o fudd i'r boblogaeth o blant â phrofiad o ofal, drwy ddarparu gwell dewis o leoliadau, gwell paru lleoliadau a mwy o leoliadau lleol. Yn ogystal, nodwyd y byddai'n sicrhau arbedion cost sy'n cyfrannu at Strategaeth Ariannol Tymor Canolig y Gyfarwyddiaeth (MTFS).

Yna amlinellodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr y sefyllfa a'r cynigion presennol. Esboniodd fod y Gwasanaethau Preswyl wedi'u hailfodelu, gyda Sunny Bank bellach yn cynnig Lleoliadau Tymor Canolig i Hirdymor i blant a phobl ifanc 8-17 oed. Roedd y Gwasanaeth wedi darparu cartref diogel a sefydlog i nifer o bobl ifanc, ac roedd dau ohonynt wedi byw yno am dros bum mlynedd, un am bedair blynedd ac un am dair blynedd. Roedd Maple Tree House (MTH) wedi bod ar agor ers 2018 yn cynnig uned frys dwy ystafell wely ac uned asesu pedwar gwely. Roedd yn cynnig amgylchedd therapiwtig i blant a phobl ifanc, gan ddefnyddio dull sy'n seiliedig ar drawma i ddarparu'r cymorth mwyaf effeithiol posibl, gan eu galluogi i ddeall eu hamgylchiadau unigol, datblygu sgiliau gwydnwch a hunanofal. Y nod, yn ystod amser person ifanc yn Maple Tree House, oedd rhoi cysondeb ac arferion iddynt a'u galluogi i ddatblygu perthnasoedd ymddiriedus a fyddai'n cefnogi eu hadferiad o drawma gan ganiatáu iddynt gael y budd mwyaf posibl o unrhyw therapi a gawsant. Ers mis Ebrill 2020 roedd y gwasanaeth wedi wynebu nifer o heriau yn gysylltiedig â Diffyg Cydymffurfio â Gofynion Rheoliadol a Phandemig Covid, gyda'i effaith ar staffio a'r bobl ifanc a oedd yn byw yn MTH. Er gwaethaf yr heriau hyn, cyflawnodd y gwasanaeth ganlyniad arolygu cadarnhaol ym mis Hydref 2020 ac roedd dealltwriaeth a hyder y tîm staff wedi parhau i wella. Y cam nesaf oedd i'r Ganolfan Breswyl newydd gael ei hadeiladu ym Mrynmenyn (ail-leoli Maple Tree House) ac roedd hen Ysgol Gynradd Brynmenyn wedi'i dymchwel a chlirio'r safle yn barod i'r gwaith adeiladu ddechrau yn ystod gwanwyn 2022 gyda'r dyddiad cwblhau disgwylidig ym mis Ionawr/Chwefror 2023. O fewn yr adeilad hwn byddai swyddfeydd hefyd lle byddai maethu a byddai'r tîm lleoliadau wedi'i gydlleoli i gefnogi'r gwaith o nodi'r opsiynau lleoli cywir ar gyfer person ifanc yn dilyn ei amser yn y cartref preswyl.

Eglurodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr fod rôl Gofalwyr Maeth Trosiannol wedi'i datblygu a oedd yn nodi bod angen chwe gofalwr maeth, oherwydd gofynion y rôl a'r angen i gael cyfle ar ôl lleoli am gyfnod byr o adferiad a bod dau ofalwr ar gael ar unrhyw adeg i gefnogi Gofalwyr Trosiannol eraill a oedd â pherson ifanc wedi'i leoli. Fodd bynnag, dim ond tri gofalwr maeth trosiannol y gallai'r gwasanaeth eu recriwtio. Gwnaeth dau o'r rhain benderfyniad yn ddiweddarach i gamu i ffwrdd o'r rôl honno gan eu bod yn dymuno darparu gofal parhaus i berson ifanc yr oeddent yn gofalu amdano ac un yn dewis gadael rôl gofalwr maeth yn gyfan gwbl. Roedd gwaith wedi'i wneud i adolygu'r rôl a datblygu polisi a oedd yn nodi'n fanwl y disgwyliadau a hefyd y cymorth sydd ar gael. Ar hyn o bryd roedd y gwasanaeth yn gweithio gyda Golley Slater ar ymgyrch recriwtio wedi'i thargedu ar gyfer Gofalwyr Maeth Trosiannol a ddechreuodd ym mis Chwefror 2022. Esboniodd fod datblygu'r cymorth therapiwtig i bobl ifanc wrth wraidd y gwaith ailfodelu. Yn dilyn recriwtio aflwyddiannus ar gyfer y seicolegydd, mae'r gwasanaeth bellach yn cyflogi Dadansoddwr Ymddygiad. Er mwyn cefnogi datblygiad y model hwn ymhellach, roedd naw aelod o staff ac un gofalwr maeth cyswllt wedi cael cynnig lleoedd ar y "Sgiliau Ymarferol mewn Dadansoddi Ymddygiad Cymhwysol" cwrs ym Mhrifysgol De Cymru gan roi cyfle iddynt, ar ôl iddyn nhw gwblhau'r cwrs yn llwyddiannus, i gynnal asesiad seiliedig ar gymhwysedd a dod yn Dechnegydd Ymddygiad Cofrestredig gyda'r Bwrdd Ardystio Dadansoddwyr Ymddygiad.

Eglurodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr fod y Gwasanaeth, ers 2018 wedi nodi'r angen i ddatblygu gwasanaeth "pop-up" preswyl newydd y gellid ei wneud yn weithredol ar fyr rybudd i ddarparu llety i berson ifanc/oedolyn ifanc na ellid ei leoli ochr yn ochr ag eraill oherwydd ei anghenion cymhleth. Gallai'r ddarpariaeth hon ddarparu, er enghraifft, dewis arall yn lle llety diogel. Pryd bynnag y symudodd y person ifanc ymlaen o'r llety hwn, gallai'r gwasanaeth gael ei "ddefnyddio i lawr" gyda staff yn cael eu hail-leoli ar draws y cartrefi preswyl eraill i gyflenwi ar gyfer absenoldebau staff. Byddai'r gwasanaeth hwn yn cael ei gofrestru fel cartref plant ond byddai hefyd yn gallu cefnogi pobl ifanc hyd at 25 oed. Gweithiodd BCBC yn agos gyda Chymoedd i'r Arfordir (V2C) a nododd eiddo lle gallai'r gwasanaeth

hwn fod wedi'i leoli. Yn 2021, gwnaeth V2C, gyda chefnogaeth BCBC, gais llwyddiannus am Grant Ariannu Gofal Integredig Dewisol (ICF), er mwyn adnewyddu'r eiddo gyda'r holl waith yn cael ei gwblhau ym mis Ionawr 2022. Hefyd, sicraodd Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont-ar-Ogwr gyllid refeniw Llety Diogel ar gyfer 2021/22 ac ail-alinio'r gyllideb i ganiatáu recriwtio staff parhaol ar gyfer y gwasanaeth. Yr oedden nhw ar hyn o bryd yn yn y broses o recriwtio staff a pharatoi'r holl ddogfennau gofynnol er mwyn gwneud cais i Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) i gofrestru.

Eglurodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr fod ad-drefnu'r Gwasanaeth Maethu ym Mhen-y-bont ar Ogwr ym mis Rhagfyr 2021 yn Compostio Roedd Maethu Pen-y-bont ar Ogwr bellach wedi'i rannu'n:

- Maethu a Lleoliadau Cyffredinol – Recriwtio, asesu a chefnogi'r holl ofalwyr maeth cyffredinol (gan gynnwys gofalwyr maeth trosiannol) a gwasanaethau lleoli.
- Perthnasau a Sefydlogrwydd – Asesu a chefnogi Personau Cysylltiedig Gofalwyr Maeth, Sefydlogrwydd, Gofalwyr "Pan fydda i'n Barod", llety â chymorth a gweithwyr ail-uno.

Ar hyn o bryd, roedd gan y gwasanaeth bump Gofalwr Cyswllt, ac roedd un ohonyn nhw'n Ofalwr Maeth Person Cysylltiedig. Roedd y gwasanaeth hwn yn cael ei adolygu ar hyn o bryd ac roedd ystyriaeth bellach yn cael ei rhoi i'w rôl a'i datblygiad gan gynnwys materion fel cymorth y Tu Allan i Oriau i ofalwyr maeth. Amlinellodd y Fframwaith Dysgu a Datblygu ar ôl Cymeradwyo ar gyfer Gofalwyr Maeth, y diben hynny oedd darparu sail ar gyfer dull cenedlaethol a allai ategu dull mwy cyson o ddysgu a datblygu ar gyfer gofalwyr maeth ledled Cymru. Roedd y fframwaith yn cael ei gyflwyno'n raddol ar draws y rhanbarth CTM yn unol ag adolygiadau blynyddol a oedd i'w cynnal dros y flwyddyn. Ychwanegodd fod y cynnig ynghylch talu ffioedd i'r holl ofalwyr maeth cyffredinol wedi'i weithredu'n llwyddiannus. Roedd Polisi Cymhwysedd a Lwfansau Maethu drafft bellach wedi'i ddatblygu a fyddai'n caniatáu i Ofalwyr Personau Cysylltiedig gael eu hasesu yn erbyn y meini prawf a hefyd fod â hawl i gael "Lwfans Ychwanegol" (Ffi gynt). Cyflwynodd y Gwasanaeth y cynllun gwobrwyo gwerth £250 i ofalwyr sy'n "cyfeirio ffrind", fodd bynnag, ychydig iawn o effaith a gafodd hyn ar nifer yr atgyfeiriadau a dderbyniwyd.

Dywedodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr fod yr holl lleoliadau IFA newydd yn cael eu hadolygu gan y tîm lleoli o fewn 16 wythnos i'r lleoliad gael ei wneud. Fodd bynnag, nodwyd bod angen proses amlasiantaethol fwy ffurfiol. Roedd Cylch Gorchwyl y Panel Llety a Sefydlogrwydd yn cael ei adolygu ar hyn o bryd ac roedd ystyriaeth yn cael ei rhoi i adolygu'r lleoliadau hyn yn y cyfarfod hwn. Ar hyn o bryd, roedd nifer y plant a'r bobl ifanc a leolwyd gyda gofalwyr maeth IFA yn 45 oed, a oedd yn ostyngiad sylweddol o 70 ar 31 Mawrth 2020. Ychwanegodd fod Maethau Cymru/Maethu Cymru wedi'i lansio ym mis Medi 2021 gyda maethu Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

gwasanaeth yn cael ei enwi' yn Maethu Pen-y-bont ar Ogwr/Bridgend Fostering a'r Wefan Maethu wedi'i diweddarau. Ym mis Ionawr 2022 lansiodd Maethu Pen-y-bont ar Ogwr ei dudalennau Cyfryngau Cymdeithasol ar Facebook, Twitter ac Instagram.

Eglurodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr fod:

- 99 o aelwydydd Maethu cymeradwy ar gyfer lleoliadau maeth cyffredinol
- 129 o blant wedi'u lleoli gyda gofalwyr maeth cyffredinol mewnol
- 56 o bobl gysylltiedig a gymeradwywyd sy'n maethu aelwydydd
- 88 o blant wedi'u lleoli gyda Gofalwyr Maeth Personau Cysylltiedig
- 65 o blant wedi'u lleoli gydag asiantaethau maethu annibynnol

Roedd Maethu Pen-y-bont ar Ogwr wedi wynebu heriau sylweddol yn ystod 2020 oherwydd pandemig Covid 19 ond yn ystod y cyfnod hwn roedd wedi ceisio darparu cymorth parhaus i ofalwyr. Ym mis Tachwedd 2019 sicrhawyd cyllid i recriwtio 4 gweithiwr ail-uno a'u prif nodau oedd:

- cefnogi lleoliadau maeth sydd mewn perygl o golli lleoliad,
- cefnogi plant i bontio i ddarpariaeth un cam-i-lawr (o leoliadau preswyl a lleoliadau y tu allan i'r sir) a
- cefnogi plant i gael eu hailddefnyddio i ofal eu teulu biolegol.

Diolchodd y Cadeirydd i Reolwr y Grŵp am gyflwyno'r adroddiad a gofynnodd Aelodau'r Pwyllgor am y canlynol: Ychwanegodd ei bod yn arbennig o falch o weld y dull seiliedig ar drawma yn cael ei ddatblygu a gofynnodd pa mor hir y byddai fel arfer yn ei gymryd gan rywun sy'n mynegi prawf i faethu mewn gwirionedd.

Atebodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr y gellid cyflawni hyn ar gyfartaledd mewn tua 3 mis, ond weithiau roedd oedi y tu hwnt i'w rheolaeth megis datgeliad manylach gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd neu oedi cyn cael cofnodion meddygol. Cydnabu fod cydweithwyr iechyd wedi newid y wybodaeth yn gyflym pryd bynnag y bo hynny'n bosibl.

Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Lesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol i'r swyddog am yr adroddiad a hefyd i'r holl drigolion hynny a oedd wedi dod ymlaen ac agorodd eu cartrefi i fod yn ofalwyr maeth. Gofynnodd am sicrwydd ynghylch yr hyn a oedd wedi newid i leihau nifer y lleoliadau cyn i berson ifanc ddod o hyd i amgylchedd parhaol.

Atebodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr, o ran sefydlogrwydd lleoliadau, fod edrych ar brofiad, gwybodaeth a sgiliau penodol y gofalwyr maeth a sicrhau eu bod yn cyd-fynd ag anghenion y plentyn yn fater allweddol. Roeddent yn gwella ar hyn ac yn datblygu proffiliau gofal maeth o amgylch teuluoedd. Os nad oedd digon o ofalwyr maeth, yna roedd paru'n anoddach ond roeddent yn parhau i weithio ar y maes hwn a'i ddatblygu. Roedd Gweithwyr Cymorth Lleoliadau yn y timau a oedd yn darparu hyfforddiant, cyngor ac arweiniad pwrpasol. Roedd Gweithwyr Ailuno hefyd i hyrwyddo sefydlogrwydd lleoliadau. Holl bwynt hynny oedd yn hytrach na chaniatáu i leoliad chwalu a phlentyn yn gorfod symud i leoliad maeth gwahanol, ceisiwyd cefnogi'r gofalwyr a'r plentyn i gyrraedd pwynt lle'r oedd y lleoliad hwnnw'n parhau. Roedd yn rhaid iddynt hefyd gyflwyno rhai camau a chanllawiau dros dro ynghylch pethau fel mwy o ymweliadau bryd hynny.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Lesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol a oedd data ar gael i ddangos sut yr oedd effaith gwasanaethau hyfforddi a chymorth wedi lleihau'r achosion o chwalu cydberthnasau.

Atebodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr nad oedd ganddo'r wybodaeth wrth law ond y byddai'n gallu ei olrhain pe bai angen.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at adeg yn y flwyddyn flaenorol pan oedd 437 yn cael eu lletya mewn lleoliad maeth a oedd yn gyflawniad aruthrol i'r gwasanaeth.

Ategodd yr Arweinydd y geiriau o ran cyflawniad a chynnydd a gofynnodd am y diffyg diddordeb mewn dod yn ofalwr maeth ac os oedd ganddynt unrhyw syniad beth oedd yn achosi hyn, maint y broblem a beth y gellid ei wneud i fynd i'r afael â hyn. Gofynnodd hefyd beth oedd y newid ar gyfer atgyfeiriadau i asesiadau ac am gymorth i frodyr a chwiorydd plant maeth. Gofynnodd a oedd nifer y plant sydd ar fin gadael y ddarpariaeth i bontio i annibyniaeth yn rhoi hyblygrwydd i ddod â phlant allan o'r sir yn ôl i'r Fwrdeistref.

Atebodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr, o'r alwad ffôn gychwynnol yn mynegi diddordeb mewn asesiad, mai tua 60% oedd y gyfradd gadael. Yna, o'r ymweliad cychwynnol â'r asesiad, byddai 80 i 85% yn cael eu cymeradwyo. O ran y niferoedd yn gollwng, bu cryn ansicrwydd gyda'r pandemig. Bu heriau o ran recriwtio a gwahanol swyddi ar gael gyda chyflogau â chyflogau â chyflogau da. Roedd chwyddiant a chostau ynni yn creu ansicrwydd ac roedd pobl yn gofyn a allent ei fforddio. Roedd Polisi Cyllid Maethu newydd yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet. Byddai'n cynnal adolygiad o lwfansau i ofalwyr maeth er mwyn sicrhau nad oedd disgwyl iddynt ofalu am blant ar eu traul eu hunain.

Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau i'r tîm am eu gwaith caled a chyfeiriodd at anghenion y plentyn a chyfateb priodoldeb yr unigolyn hwnnw'n cael ei leoli gyda'r unigolyn neu'r cwpl cywir. Gofynnodd beth roedd y gwasanaeth yn ei wneud o ran amrywiaeth o ofalwyr maeth a sut yr oeddent yn cyrraedd grwpiau lleiafrifol a sefydliadau o ddiddordeb i weld sut y gallent hyrwyddo maethu. O ran y ffigur gollwng o 60%, gofynnodd pa rwystrau oedd ar waith.

Cyflwynodd y Rheolwr Grŵp ar gyfer Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr adroddiad a oedd yn: Rhai o'r galwadau cychwynnol oedd ymholiadau cyffredinol ynglŷn â'r angen am ystafell wely sbâr neu rywun sy'n chwilio am eiddo mewn ardal neu eisiau deall mwy am y broses. Diolchodd i'r Aelod am rai o'r syniadau ynghylch grwpiau cymorth ac ychwanegodd eu bod wedi cael cynnig uned wag mewn canolfan siopa gyfagos i gynnig cymorth a gweithgarwch recriwtio. Nid oedd yn gallu darparu ffigurau mewn perthynas â lefel yr amrywiaeth ond byddai'n ymchwilio iddo. Ychwanegodd fod recriwtio yn targedu chwalu mythau gan ddileu'r syniad bod yn rhaid iddyn nhw fod yn fath ystrydebol o berson. Roeddent yn croesawu ceisiadau o bob cefndir ac ardal.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at gymhlethdod rhai o'r plant maeth a gofynnodd a oedd y Dadansoddwyr Ymddygiad ar gael i'r gofalwyr maeth ac y gellid defnyddio eu sgiliau yn y maes hwnnw.

Atebodd Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr mai prin oedd ar gael iddynt gan mai dim ond 1 dadansoddwr oedd ar gael ar hyn o bryd a oedd wedi cynyddu ei horiau yn ddiweddar o ran amser i amser llawn i gynyddu capasiti. Mae hyn yn pwysleisio'r angen i ystyried fesul achos. Ym mis Ionawr 2022, roedd gwasanaeth mapiau ar gael i gefnogi plant â phrofiad o ofal lle'r oedd problemau o ran sefydlogrwydd lleoliadau.

Nododd Rhianta Corfforaethol Pwyllgor y Cabinet y wybodaeth ddiweddaraf yn yr adroddiad a chefnogodd ddatblygiad pellach gwasanaeth Gofal Maeth Pen-y-bont ar Ogwr fel y nodir yn yr adroddiad.

239. ADRODDIAD Y GWASANAETH ADOLYGU ANNIBYNNOL (IRO)

Darparodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol adroddiad i'r Pwyllgor Rhianta Corfforaethol yn unol â Chanllawiau Swyddogion Adolygu Annibynnol (Cymru) 2004. Roedd yr adroddiad yn cwmpasu'r cyfnod rhwng mis Ebrill 2020 a mis Mawrth 2021, yn union fel y dechreuodd y pandemig ac roedd hyn yn cyflwyno nifer o heriau ar draws y Cyngor.

Eglurodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol fod y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol wedi cael rhai llwyddiannau gwirioneddol o fewn y cyfnod hwnnw. Roeddent yn gallu cadw lefel uchel iawn o gydymffurfiaeth o ran Cynadleddau Achos Amddiffyn Plant ac adolygiadau Plant sy'n Derbyn Gofal. Cadeiriodd neu fe adolygodd yr IRO 195 o Gynadleddau Achos Amddiffyn Plant Cychwynnol rhwng mis Ebrill 2020 a mis Mawrth

2021 o'i gymharu â 235 yn y flwyddyn flaenorol. Cynhaliwyd cyfanswm o 518 o Gynadleddau Achos Amddiffyn Plant adolygu rhwng Ebrill 2020 a Mawrth 2021 o'i gymharu â 595 yn y cyfnod adrodd blaenorol. Fe gynhaliwyd hefyd 1,159 o gyfarfodydd adolygu Plant sy'n Derbyn Gofal rhwng mis Ebrill 2020 a mis Mawrth 2021 o gymharu â 1,191 o'r cyfnod adrodd blaenorol. Roedd yn rhaid iddyn nhw ymgymryd â ffordd gwbl newydd o weithio, gan ddefnyddio technolegau newydd i sicrhau y gallai pawb a gymerodd ran mewn cynadleddau ac adolygiadau plant sy'n derbyn gofal gymryd rhan. Roedd yn falch o adrodd lefel y cydymffurfio o ran y cyfarfodydd hynny ac nad oedd Covid wedi rhoi'r diwedd ar ymgynghori.

Eglurodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol fod Cadeiryddion Cynadleddau yn ymgynghori â phlant a oedd yn rhan o Gynhadledd Amddiffyn Plant yn faes yr oeddent yn gweithio i'w wella. Llwyddwyd i oresgyn heriau amrywiol i alluogi rhieni i gymryd rhan ym mhob cynhadledd ac adolygiad plant sy'n derbyn gofal ac yn aml roedd yn rhaid iddynt fod yn eithaf pragmatig a meddwl y tu allan i'r bocs. Yr oeddent bellach yn cynnal pob adolygiad canol pwynt yn gyffredinol ar gyfer pob plentyn â phrofiad o ofal yn unol â'r safonau, ac yr oedd hynny'n gyflawniad gan nad oedd pob awdurdod lleol wedi gallu gwneud hynny. Parhaodd y Swyddogion Adolygu Annibynnol i gynnal ymarferion sicrhau ansawdd ar ôl pob cyfarfod unigol i ddarparu cyfoeth o wybodaeth i nodi'r hyn oedd yn rhagorol a helpu'r Rheolwr Tîm i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r gwaith yr oedd angen ei wneud. Roedd nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant a'r rhai a oedd yn derbyn gofal yn amrywio dros y cyfnod ond roeddent yn parhau'n sefydlog. Roedd yn is ar ddyddiad y cyfarfod nag yr oedd yn y cyfnod hwnnw ond braf oedd gweld nad oedd y niferoedd wedi cynyddu. Un cadarnhaol arall oedd eu bod wedi llwyddo i leihau'n sylweddol nifer y plant a oedd wedi bod ar y Gofrestr Amddiffyn Plant am dros 18 mis a oedd ar ei uchaf yn 44 o blant ond roedd yn 8 oed ar hyn o bryd. Roedd prosesau amrywiol wedi'u rhoi ar waith i leihau'r ffigur ac roedd yn gadarnhaol iawn ac nid yn unig oherwydd y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol ond oherwydd bod Rheolwyr Tîm, y Prif Swyddog a phawb yn gweithio gyda'i gilydd i symud yr achosion ymlaen mewn gwirionedd.

Eglurodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol fod amryw o brosesau newydd ar waith i sicrhau gweithio cyd gysylltiedig ac roedd yn gweithio'n agos iawn gyda'r Swyddog Diogelu gan edrych ar ffyrdd y gallent ddatblygu eu proses o gynyddu pryderon ac roedd hynny'n gweithio'n dda. Roedd ganddynt fwy o ddefnydd o fapio achosion a chynadledda grwpiau teuluol yn cefnogi teuluoedd ac yn helpu i ddod â'r niferoedd hynny o blant ar y gofrestr am gyfnod hir. Hefyd dros yr un cyfnod, ni dderbyniodd y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol unrhyw gwynion ac roeddent wedi llwyddo i gynnal sefydlogrwydd yn y tîm.

Eglurodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol fod Rheolwr Tîm llawn amser, pedwar swydd IRO amser llawn a phedwar rhan-amser. Yn y cyfnod hwn, mae un IRO rhan-amser wedi bod ar absenoldeb mamolaeth. Roedd y gwasanaeth wedi profi lefelau uwch o absenoldeb salwch o'i gymharu â'r adroddiad diwethaf a chafodd hyn effaith sylweddol ar lwyth yr achosion IRO a'r defnydd o IROs yr asiantaeth. Roedd ganddyn nhw un aelod o staff asiantaeth a oedd wedi bod o gymorth mawr ac roedd ganddyn nhw gytundeb ar gyfer dwy swydd ychwanegol sy'n cael eu hysbysebu ar hyn o bryd.

Roedd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol yn cytuno â'r sylwadau a wnaed gan Rheolwr y Grŵp, Lleoliadau a Gwasanaethau Darparwyr am waith y gweithwyr ailuno. Roedd proses newydd wedi'i sefydlu i'w hannog i gymryd rhan yn gynharach pan nodwyd bod lleoliad yn ansefydlog ac roedd hynny'n gweithio'n dda.

Eglurodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol, o ran ffigurau, o'i gymharu o heddiw i'r cyfnod a gwmpesir gan yr adroddiad, mai 375 oedd y boblogaeth plant sy'n

derbyn gofal a nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant oedd 173, yr isaf yr oedd wedi bod ers amser maith.

Roedd yr Aelod Cabinet dros Lesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol yn falch o weld bod y Cynadleddau wedi'u cynnal a gofynnodd a oedd hwn yn gyfle i'w cyflwyno ac a oedd y gwasanaeth yn fwy neu'n llai effeithlon. Gofynnodd hefyd pa bartneriaid a gyfrannodd ac a oedd y berthynas wedi gwella.

Atebodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol fod yr amserlenni wedi'u nodi mewn deddfwriaeth ac nad oeddent yn eu cyflwyno ond roeddent yn sicrhau eu bod o fewn yr amserlenni. Pe bai'r risg wedi lleihau yna gallent eu cyflwyno. Nid oeddent wedi gweld gwahaniaeth o ran effeithlonrwydd ond yr oedd yn eithaf anhyblyg o ran deddfwriaeth. Roedd y gwaith o weithio mewn partneriaeth wedi gwella ac roeddent yn sicrhau bod yr holl asiantaethau'n cael eu cynnwys yn llawn.

Roedd y Cadeirydd yn falch o glywed am weithio hybrid a gofynnodd a oedd gan y tîm ddigon o amser i brosesu'r wybodaeth rhyngddynt.

Atebodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol eu bod wedi siarad yn helaeth am bwysigrwydd myfyrio a gyda dau IRO arall yn y timau, byddai mwy o gyfle i wirio, myfyrio a thrafod.

Diolchodd y Cadeirydd i'r tîm am weithio y tu hwnt i achosion trawmatig a chymhleth.

Dywedodd yr Arweinydd ei fod yn falch o weld bod y pwyntiau gweithredu yn wyrdd. Roedd yn ymwybodol eu bod o dan bwysau difrifol ar hyn o bryd ac yn falch o weld capasiti ychwanegol a gofynnodd pa gamau y byddent yn eu cymryd o ran diogelu plant. Roedd meysydd lle'r oedd angen iddynt wneud gwelliannau cyflym ac roedd unrhyw beth y gallent ei wneud i helpu. Gofynnodd am wybodaeth am y broses o'r pwynt cyswllt cyntaf.

Atebodd Rheolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol y byddai achos yn dod i MASH a byddai penderfyniad yn cael ei wneud pe bai Cynhadledd Amddiffyn Plant wedi'i chynnal ac y byddai'n cael gwybod am hyn. Byddai'n cynnal archwiliad cyflym i edrych ar addasrwydd yr achos hwnnw a phe bai pryderon ar unwaith, byddai'n eu trafod gyda'r Rheolwr Tîm, y Gweithiwr Cymdeithasol a'r Cadeirydd. Dechreuodd yr archwiliad cyntaf bryd hynny pan oeddent yn gwirio a oedd yr holl gamau wedi'u dilyn yn gywir ac os nad oeddent, byddent yn mynd i'r afael ag ef. Byddent wedyn yn gwneud cynllun amddiffyn plant amlinellol a oedd yn hanfodol i sicrhau bod yr achos yn mynd i symud ymlaen yn y ffordd gywir. Roedd y canllawiau a adolygwyd yn bwysig o ran rôl y Cadeirydd ac yn rhoi llawer mwy o bwyslais ar y Cadeirydd, olrhain a monitro. Roedd proses ddwysáu dda iawn wedi'i sefydlu hefyd, diolch i'r Prif Swyddog, Rheoli Achosion. Pe bai hi neu'r Cadeirydd yn dwysáu pryderon iddo, byddai'n gweithio gyda phobl eraill i fapio camau gweithredu. Cafodd ymgynghoriadau gyda'r gweithiwr cymdeithasol ac weithiau y rheolwr tîm i edrych ar pam yr oedd rhai achosion wedi profi oedi cyn cymryd camau i'w symud ymlaen. Roedd hyn wedi bod yn hanfodol wrth symud achosion a gostwng nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant.

Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles pwysleisiodd mai rôl hanfodol y gwasanaeth IRO oedd darparu sicrwydd ansawdd ar gyfer eu hymarfer, ac roedd hynny'n rhwyd ddiogelwch gwirioneddol o ran yr heriau sy'n gysylltiedig ag amddiffyn plant a gwaith diogelu i sicrhau bod y gwasanaeth yn sefydlog, yn cael ei arwain a'i reoli'n dda. Roeddent yn cynyddu capasiti yn y gwasanaeth gan ei bod yn hanfodol bwysig bod y llwythi achosion yn y gwasanaeth IRO yn agosach at lefel yr arferion gorau. Talodd deyrnged i Reolwr y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol o ran y gwaith yr oedd wedi bod yn ei wneud i gefnogi rhai o'r heriau a oedd ganddynt.

Ychwanegodd y Cadeirydd ei bod yn cael ei hannog yn fawr i glywed y byddai IRO yn dilyn plentyn. Un o'r beirniadaethau mwyaf ar waith cymdeithasol plant oedd eu bod yn newid y gweithwyr cymdeithasol yn rhy aml ac y byddai'n rhaid iddynt ddechrau o'r dechrau eto a allai fod yn aflonyddgar iawn.

PENDERFYNIAD: Nodwyd cynnwys yr adroddiad gan y Pwyllgor Rhianta Corfforaethol yn ogystal a Chynllun Gweithredu Gwasanaeth IRO.

240. **TAI AR GYFER PLANT A PHOBL IFANC SYDD Â PHROFIAD O OFAL**

Cyflwynodd y Prif Swyddog, Perfformiad Cyllid a Newid adroddiad yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor Rhianta Corfforaethol am y gwaith sy'n cael ei wneud o ran plant a phobl ifanc â phrofiad o ofal a'u hanghenion llety yn y dyfodol. Esboniodd fod Llywodraeth Cymru wedi rhoi'r dasg i holl Gynghorau Cymru yn ddiweddar i dderbyn eu hymateb i rianta corfforaethol mewn perthynas â phlant a phobl ifanc sydd â phrofiad o ofal a'u hanghenion llety yn y dyfodol. Roedd gan y rhai sy'n gadael gofal yng Nghymru amrywiaeth o hawliau a nodwyd yn neddfwriaeth y gwasanaethau cymdeithasol i sicrhau eu bod yn cael eu lletya'n briodol. Manylwyd ar y rhain yn Atodiad A i'r adroddiad. Manylwyd ar y gofynion a osodwyd ar awdurdodau lleol yn hyn o beth yn adran pedwar yr adroddiad. Dangosodd fod angen cydweithio nid yn unig ar draws yr awdurdod ond hefyd gydag asiantaethau eraill i sicrhau bod y garfan o bobl ifanc yn cael y lefel o gymorth yr oedd ei hangen arnynt. Roedd cydweithio ar draws y gwasanaethau cymdeithasol a thai i gefnogi'r garfan hon ac yn fwy diweddar, roedd gwaith wedi'i wneud i ystyried sut y gellid gwella hyn er mwyn sicrhau gwell dealltwriaeth rhwng y ddau wasanaeth o ran y galw presennol am wasanaethau, y gwasanaethau sydd ar gael ar hyn o bryd a hefyd y gwasanaethau a ddarperir yn y dyfodol. Roedd cynllun gweithredu arfaethedig i gyflawni'r gwelliannau hyn wedi'i atodi i'r adroddiad. Byddai hyn yn edrych ar ganlyniadau corfforaethol, comisiynu, cydweithio ac anghenion rhag amcanol er mwyn sicrhau bod y profiad a'r canlyniadau i bobl ifanc yr oedd angen i'r gwasanaethau hyn eu datblygu yn cael eu gwella. Byddai Gweithgor Cynllun Gweithredu yn cael ei sefydlu yn y cyfarfod cyntaf i gytuno ar Gylch Gorchwyl. Byddai aelodaeth y grŵp yn cynnwys asiantaethau allanol a gallent hefyd gytuno ar amserlenni ar gyfer cwblhau'r gwaith sydd wedi'i gynnwys yn y cynllun gweithredu. Awgrymodd y dylai cynnydd yn erbyn y cynllun gweithredu hwnnw gael ei adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

Cyfeiriodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau at y Cynllun Gweithredu a gofynnodd a fyddai'r unigolion dan sylw yn rhan o'r broses. Dywedodd ei bod yn edrych fel eu bod yn ceisio datblygu tai a pheidio â chynnwys unigolion wrth ddylunio'r gwasanaeth.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol, Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, o ran gweithio o gartref, Cynhaliwyd gweithdai rheoli yn edrych ar fframwaith Barnardos ac roedd ymarfer bwrdd gwaith wedi'i gynnal yn cynnwys y plant ifanc. Roedd y prosiectau llety â chymorth yn allweddol o ran sicrhau ansawdd. Roeddent hefyd newydd benodi Swyddog Rhianta Corfforaethol newydd a'i rôl fyddai bwrw ymlaen â chyfranogiad.

Ychwanegodd yr Aelod Cabinet dros Lesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol ei bod yn braf iawn gweld y maes hwn dan y chwyddwydr mewn cyfarfod o'r Cabinet. Roedd llety pobl ifanc yn bwysig i bob aelod ac yn enwedig gyda phlant a phobl ifanc â phrofiad o ofal. Gofynnodd a fyddai'n bosibl gweld amserlenni yn y cyfarfod fel y gallent gael dealltwriaeth o ba bryd y byddai cynnydd yn cael ei wneud. Roedd hi'n falch iawn eu bod yn estyn cymorth cynghorwyr personol hyd at 25 oed.

Gofynnodd yr Arweinydd am fwy o wybodaeth am amserlen y cynllun gweithredu.

Atebodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mai rôl Rhianta Corfforaethol Pwyllgor y Cabinet fyddai monitro'r modd y cyflawnir y cynllun gweithredu. Byddai hwn yn cael ei gyflwyno i'r cyfarfod nesaf gydag amserlen a manylion am y cynnydd sy'n cael ei wneud a lle byddai cyfle i fonitro' ymhellach y Cynllun Gweithredu.

PENDERFYNIAD:

Nodwyd cynnwys yr adroddiad gan y Pwyllgor Rhianta Corfforaethol.

241. **EITEMAU BRYD**

Dim

Daeth y cyfarfod i ben am 15:30